

BÖRSIETTEVÖTETE INFOHOMMIK

26.04.2016

TÄNASED TEEMAD

- Korporatiivsete sündmuste standardid
- Balti börsiettevõtete ühingujuhtimise praktikad 2015. a
- Uus *blockchain* tehnoloogial põhinev e-hääletuse rakendus
- Baltic Market Awards 2015 ja edasised sammud
- Sotsiaalne vastutustundlikkus ja aruandlus

ÜLE-EUROOPALISED KORPORATIIVSETE SÜNDMUSTE STANDARDID

Ülevaade ja arutelu

Triin Parvits

Kristi Sisa

MUUDATUSTE ALUS

- Euroopa Komisjoni ekspertgrupi analüüsi põhjal Euroopa väärtpaberituru osaliste vahel kokku lepitud ja kehtestatud standardid
- Euroopa Keskpanga, eurosüsteemi eesmärk muuta Euroopa väärtpaberiturg ühtsemaks
- Target2-Securities, alates 2015. aastast Eesti liitub 2017. aastal

TARGET2-SECURITIES

- TARGET2-Securities (T2S) on eurosüsteemi väärtpaberiarvelduste ühisplatvorm
- T2S ühtlustab väärtpaberitega kauplemise võimalusi euroalal ning võimaldab investoritele lihtsaid, mugavaid ja turvalisi piiriüleseid väärtpaberiarveldusi
- T2Siga liitunud depositeoriumid peavad enda juures registreeritud väärtpaberid tegema kättesaadavaks kõigile teistele T2S platvormiga ühinenud depositeoriumitele, kes selleks soovi avaldavad. Investorid võivad seega pääseda ligi senisest suuremale hulgale väärtpaberitele.

ÜLDKOOSOLEKUTE JA KORPORATIIVSETE SÜNDMUSTE STANDARDID

- Euroopas ühise arveldusplatvormi kasutusele võtmise tagajärjel on vaja ühtlustada ka üldkoosolekute ja korporatiivsete sündmuste läbiviimist.
- Standardid kehtivad kõikidele deponitooriumis registreeritud väärtpaberitele.
- Standardiseeritud protsess annab kindluse (välis)investoritele, et näiteks dividendide väljamaksmise protsess on kõikjal sarnane
- Teiselt poolt kindlus emitentidele, et teenuse tase on sama igas deponitooriumis

STANDARDID

Standardid hõlmavad

- infovoogu läbi kogu oluliste osapoolte ahela
- olulisi kuupäevi ja nende järjestust
- korporatiivsete sündmuste töökorralduslikku poolt
- kõiki seotud osapooli, kelleks on deponitorium, emitendid, turuinfrastruktuurid (kauplemine, kliiring ja arveldamine), vahendajad ja lõppinvestorid.
- Suunatud reguleeritud kauplemissüsteemis kaubeldavatele väärtpaberitele.

VAJALIKUD SEADUSEMUUDATUSED

Selleks, et olla vastavuses standardiga on vaja muudatusi seadustes.

Järgnevalt teeme ettepanekud aruteluks seaduste muudatusettepanekute osas, mille oleme standardite analüüsil tuvastanud.

ÜLDKOOSOLEKUTE STANDARD

Standardi kohaselt peab ettevõtte teavitama EVK-d üldkoosoleku toimumisest.

Praegu on võimalus, et EVK võib sellest loobuda, kuid edaspidi, kus ettevõtetel on vabadus depositooriumi valida, peab ettevõtte otse depositooriumi (EVK-d) üldkoosoleku toimumisest teavitama.

Selleks lisame e-menetluskeskkonda teavituse vormi, mille täitmisel ja allkirjastamisel saab EVK-d mugavalt teavitada.

ÜLDKOOSOLEKUTE STANDARD

Üldkoosolekute standardi kohaselt peaks koosoleku kokkukutsumise ja toimumise vaheline ajavoog olema järgnev:

- 1) koosoleku kokkukutsumise teate avaldamine,
- 2) nimekirja fikseerimise kuupäev,
- 3) *viimane vahendaja/kontohalduri (intermediatery) teavitamise tähtaeg,*
- 4) *ettevõtte teavitamise tähtaeg,*
- 5) üldkoosoleku toimumise kuupäev.

- T2S-iga liitudes ei ole võimalik nimekirja fikseerida päeva sees, vaid päevas üks kord arveldussüsteemi päeva lõpu seisuga, ligikaudu kell 20

KORPORATIIVSED SÜNDMUSED (1)

Standardi kohaselt tuleks kõik väärtpaberitest tulenevad rahamaksed teha läbi depositeoriumi.

Tagamaks investorite kaitse ja ühetaolise informeerimise on EVK ettpanek, et

- ettevõtted, kelle väärtpaberid on kaubeldavad reguleeritud kauplemissüsteemis või kelle väärtpaberiomaniike nimekirjas on nimekirja fikseerimise kuupäeval esindajakonto, peaksid tegema maksed läbi EVK.

KORPORATIIVSED SÜNDMUSED (2)

TEAVITUS INTRESSI, DIVIDENDIDE JA LUNASTUSMAKSETEST

Standard sätestab, et

- *ettevõtte teavitab registripidajat intressi, dividendide ja lunastusmaksetest ja selle detailidest, muu hulgas ka olulistest kuupäevadest, peale avaliku teate väljastamist, lähtuvalt kehtivast seadusest. Samuti peab ettevõtte teavitama koheselt teate muutusest või kinnitusest.*
- Teavitus tuleb edastada hiljemalt viis tööpäeva enne nimekirja fikseerimise kuupäeva (*Record Date*).

Võimalikult varajane lunastus- ja intressimaksetest teavitamine võimaldab mitteresidentidest võlakohustuste omanikel saata emitendile või makseagendile residentsustõend, et tulumaksumäära kohaldamine juba lunastus- ja intressimaksete väljamaksmisel ja vältida hilisemat tagasitaotlemise protseduuri.

KORPORATIIVSED SÜNDMUSED (3)

Igapäevane praktika näitab, et praegu kehtivat seaduse punkti tõlgendatakse emitentide poolt erinevalt ning intressi- ja lunastustmaksetest teavitatakse sageli alles pärast maksete sooritamist.

Investorite paremaks teenindamiseks ja esindajakontol registreeritud väärtpaberite korral lõppinvestorile õigeaegselt info edastamiseks on vajalik teavitada enne võlakohustuste omanike nimekirja fikseerimist ja maksete tegemist.

KORPORATIIVSED SÜNDMUSED (4)

INTRESSI, DIVIDENDIDE JA LUNASTUSMAKSETE TEGEMINE

Standard sätestab, et

- *Maksekuupäev peab olema nimekirja fikseerimise kuupäevale võimalikult lähedal, soovitavalt järgmine tööpäev.*

Standardi eesmärk on välja maksta dividendid, intressid ja lunastusmaksed võimalikult lähedal nimekirja fikseerimise kuupäevale.

Praktikas esineb sageli olukordi, kus näiteks dividende makstakse välja pika perioodi jooksul ja mitmes osas. Samuti on esinenud olukordi, kus dividendimakse tegemise ajaks on investor väärtpaberikonto ja sellega seotud arvelduskonto juba sulgenud.

EVK ettepanek on kaubeldavate ettevõtete puhul ning nende ettevõtete puhul, kelle emiteeritud väärtpabereid hoitakse esindajakontol, seada nimekirja fikseerimise kuupäev võimalikult lähedale maksekuupäevale.

KORPORATIIVSED SÜNDMUSED (5)

Standard sätestab, et kui emissiooni käigus lastakse välja uusi aktsiaid sellise suhte alusel, mis ei anna täisarvu aktsiaid, siis

- ümardatakse alati allapoole

EVK ja kontohaldurid on ühisel seisukohal, et see tuleks reguleerida seaduses, kuna tänane turupraktika on väga erinev.

Ümarades alati allapoole ei emiteerita rohkem aktsiaid, kui ette nähtud ning samuti lihtsustab esindajakontodel hoitavate väärtpaberite jagamist lõppinvestoritele.

KORPORATIIVSED SÜNDMUSED (6)

ÜLEVÕTMISPAKKUMINE

Standardi kohaselt on ülevõtmispakkumine korporatiivne sündmus. Tänane turupraktika ei käsitle seda kui korporatiivset sündmust ning selleks, et olla standardiga kooskõlas teeme ettepanku

- Ülevõtja peab esitama andmed kavandatava ülevõtmispakkumise kohta väärtpaberite registri pidajale või muule keskdepositooriumile depositooriumi poolt kehtestatud korras vähemalt 2 päeva enne ülevõtmispakkumise algust (*Election Period*).

REGISTRIPIDAJA ÕIGUSED

Väärtpaberite keskreistris on äriregistri kande ootel 138 korporatiivset sündmust.

Soovime sätestada, et

- kui emitent ei ole tähtaegselt äriregistri pidajale avaldust esitanud, anda registripidajale õigus emitendi taotlus/menetlus registrist kustutada.

Muudatusettepaneku eesmärk on registriandmete korrastamine, välistamaks olukord, kus sündmused jäävad registris aastateks äriregistri kande ootele.

EVK tühistaks sündmuse ning emitent peaks esitama kõik dokumendid uuesti.

MUUDATUSED TÖÖKORRALDUSES

- Standardiseeritud sündmused (ISO, CAJWG, SMPG)
- Kuupäevade fikseerimine ettevõtte poolt (ex-kuupäev, fikseerimispäev, maksekuupäev)
- Depositooriumi süsteem toetab rohkem sündmusi ning nende läbiviimist depositooriumi kaudu

Kontakt

Triin Parvits

triin.parvits@nasdaq.com

+372 6408 871

BALTI BÖRSIETTEVÕTETE ÜHINGUJUHTIMISE PRAKTIKAD 2015. AASTAL JA EUROOPA KOMISJONI SOOVITUSED TULEVIKUKS

Hedi Uustalu

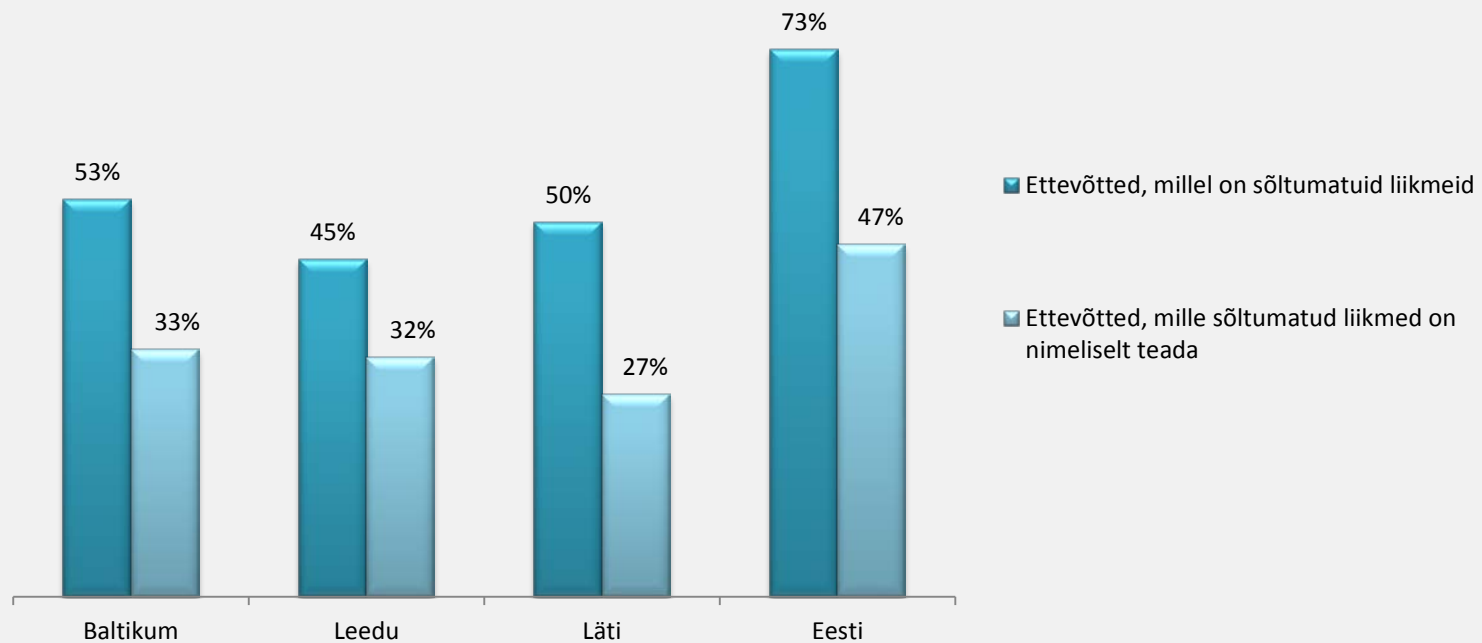
VAATLUSALUSTE ETTEVÕTETE ARV

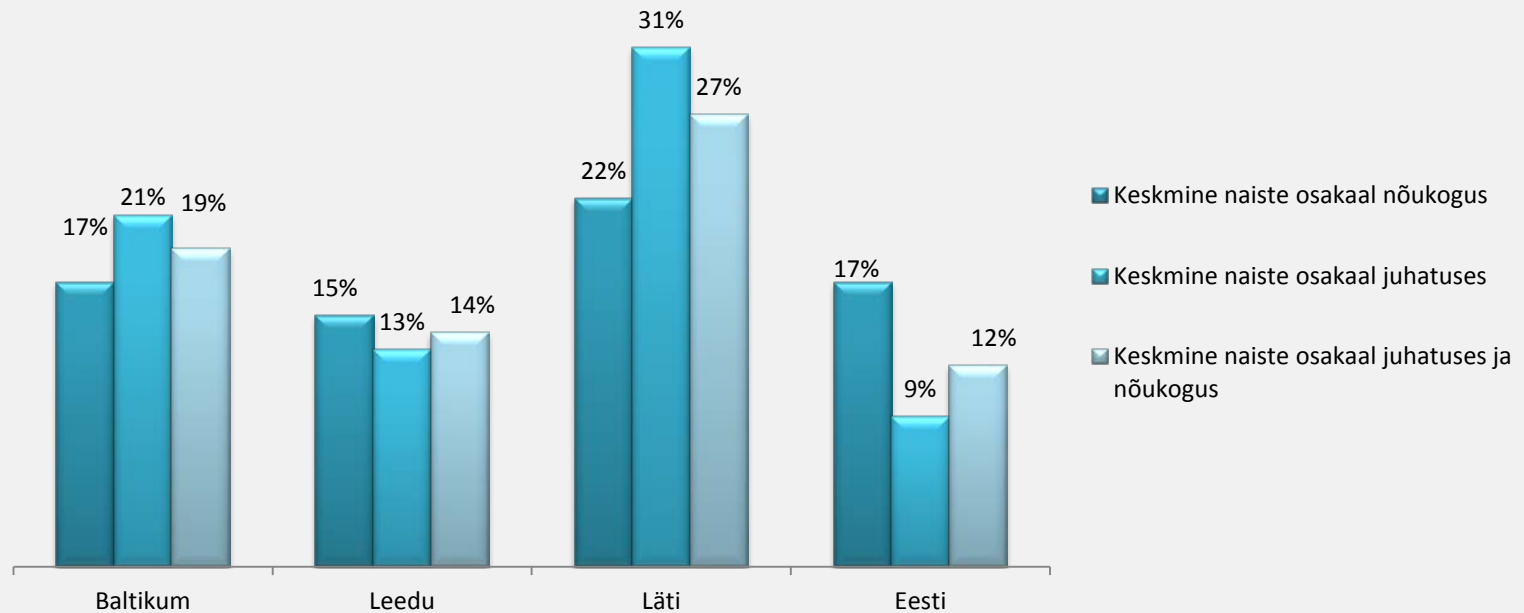
Detailsem ülevaade on leitav Nasdaq Balti kodulehel:

<http://www.nasdaqbaltic.com/et/bors/raportid/>

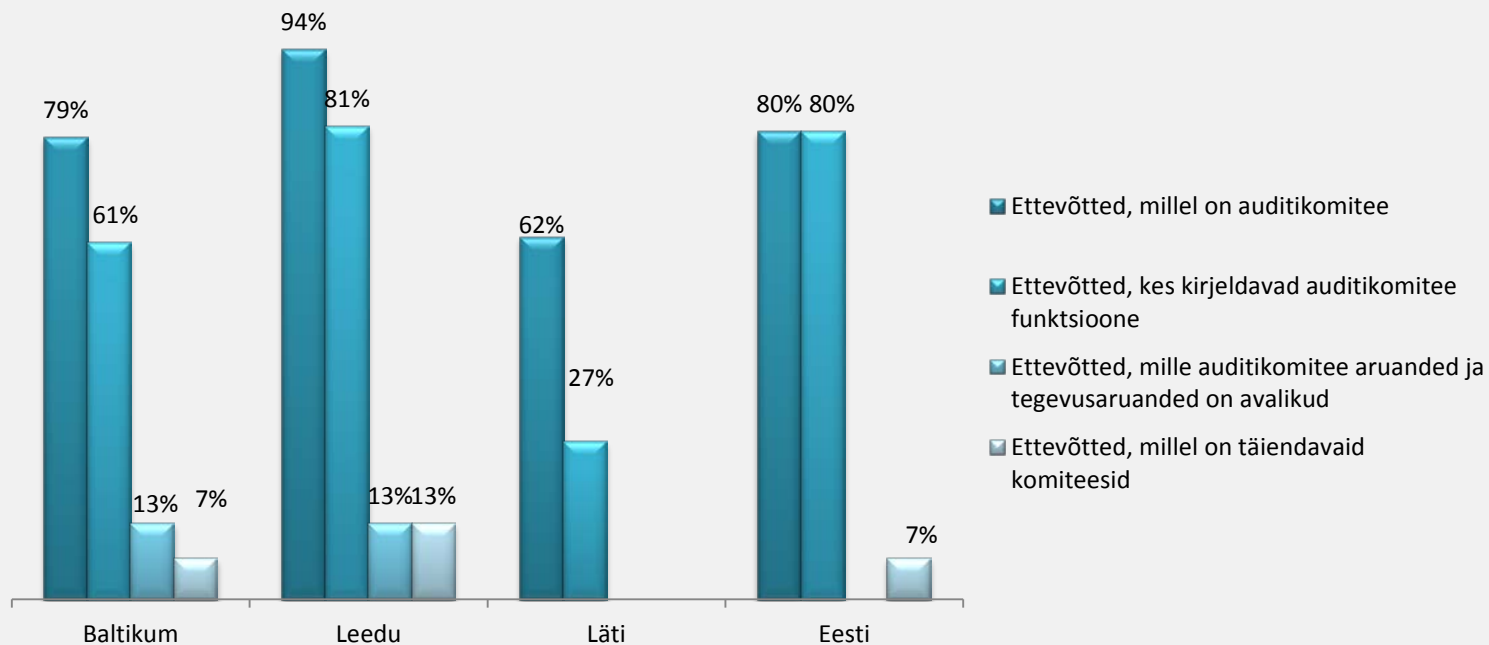
SÕLTUMATUTE NÕUKOGU LIIKMETE OSAKAAL

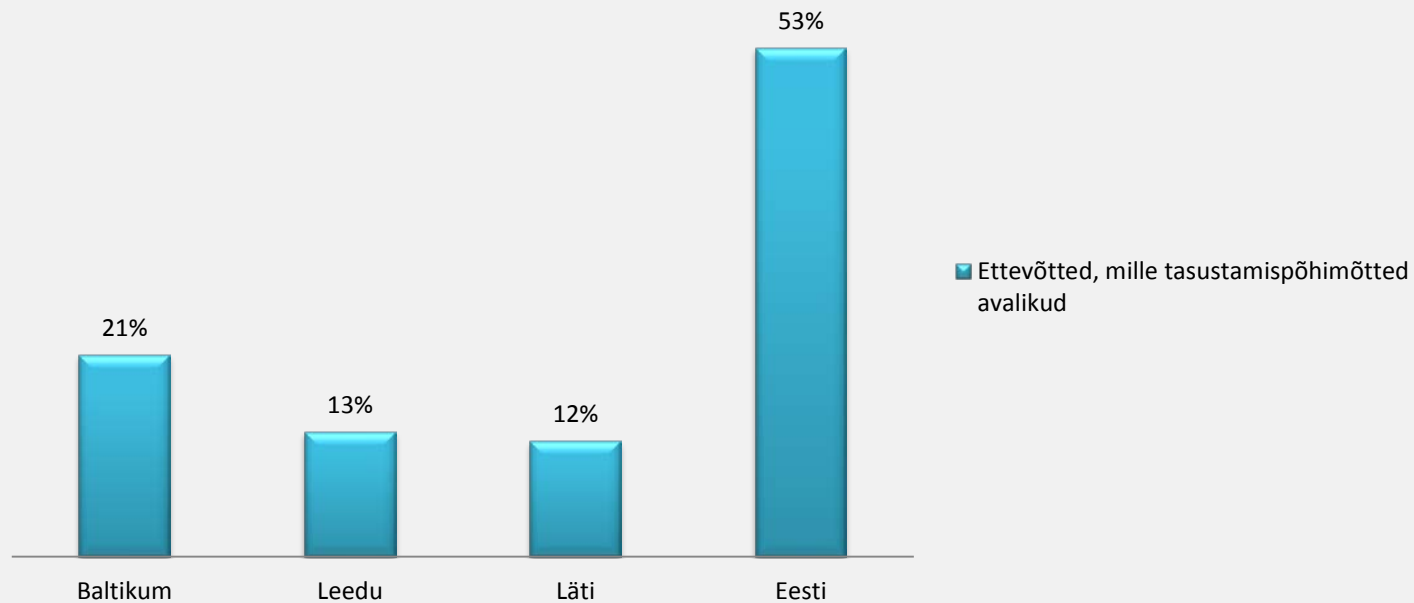
NAISTE OSAKAAL JUHTORGANITES

AUDITI JT KOMITEEDE MOODUSTAMINE

TASUSTAMISPÕHIMÕTETE AVALIKUSTAMINE

EUROOPA KOMISJONI SOOVITUSED

- Peamine eesmärk: abistada ettevõtteid 'järgi või selgita' põhimõtte rakendamisel.
- Ettevõtted peaksid esile tooma kõik need soovitused, mida ei ole järgitud.
- Iga sellise juhtumi korral tuleks:
 - selgitada, millisel viisil on soovitusel kõrvale kaldutud;
 - kirjeldada kõrvalekaldumise põhjust;
 - kirjeldada, kuidas võeti vastu otsus kalduda soovitusel kõrvale;
 - selgitada, millal kavatsetakse konkreetset soovitusel järgima hakata (juhul kui kõrvalekaldumine on ajaliselt piiratud);
 - kirjeldada soovitusel järgimise asemel võetud meetet ja selgitada, kuidas kõnealuse meetmega saavutatakse konkreetse soovitusel või tava kui terviku aluseks olev eesmärk, või selgitada, kuidas see meede aitab kaasa äriühingu heale ühingujuhtimise tavale.

Algallikas: Euroopa Komisjoni soovitus 2014/208/EL
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32014H0208>

E-HÄÄLETUSSÜSTEEMI ARENDUS

Hedi Uustalu

MEEDIA SUUR HUVI

[Reuters](#)

[Financial News](#)

[CoinDesk](#)

[ZDNet](#)

[Bitcoin.com](#)

[CNBC](#)

[BankingTech.com](#)

[ForkLog](#)

[Finextra](#)

[Geenius](#)

Nikkei Fintech

BALTIC MARKET AWARDS

Hedi Uustalu

HINDAMINE

- Vaatlusalune periood: 01.07.2014-30.06.2015
 - Kokku hinnati **55 ettevõtet**, millest **14 olid Eestist**
 - Kõik põhimekirja ettevõtted + lisanimekirja ettevõtted, kelle turukapitalisatsioon on üle 10 MEUR'i + sooviavaldajad
 - Hinnati Balti börsiettevõtete info avalikustamise tavasid ja kvaliteeti
 - Aasta-, vahe- ja HÜT-aruanded, börsiteated, veebilehed
 - Turuosaliste, sh **aktiivseimate väikeinvestorite hinnang**
 - Iga ettevõtet hindas **vähemalt 2**, kuid keskmiselt **7 professionaalset turuosalist**
 - Börside hinnang (trahvid, hoiatused, vaatlusmärked, investorürituste korraldamine jms)
 - Hindamisprotsessis osalesid neli tudengit
- (Ernst-Abbe-Hochschule Jena University, SSE Riga, International Business School at Vilnius University ja Estonian Business School)*
- Tulemused kinnitas rahvusvahelistest ekspertidest koosnev komisjon

ATRAKTIIVSEIM ETTEVÕTTE INVESTORI PILGU LÄBI

Lisaks eelmisel slaidil mainitule, uurisime seekord ka jaeinvestoritelt Balti börsi veebilehe kaudu, milline on **usaldusväärseim** ettevõtte Balti turul.

- Kokku avaldas arvamust **3 304** inimest (~31%) 58 riigist (~41%)
 - Eesti 1 143 (34,6%)
 - Läti 529 (16,0%)
 - Leedu 1 070 (32,4%)
 - Muud 562 (17,0%)
- Top 5
 - Tallinna Vesi (25,9%)
 - Tallinna Kaubamaja (21,6%)
 - TEO LT (17,7%)
 - Olympic Entertainment Group (17,4%)
 - Tallink Grupp (17,1%)

BALTIC MARKET AWARDS 2015

TALLINNA VESI

Best Investor Relations
in the Baltic Market

1ST PLACE

Best Interactive
Investor Relations

1ST PLACE

Best Investor Relations
According to the
Market Professionals

1ST PLACE

MERKO EHITUS

Best Annual and Corporate
Governance Report

2ND PLACE

Best Investor Relations
in the Baltic Market

3RD PLACE

ARCO VARA

Most Visible Improvement

2ND PLACE

TALLINNA KAUBAMAJA GRUPP

TOP PERFORMER
OVER 10 YEARS

BMA 2015 AUHINNAGALA

- Parimate investorsuhetega ettevõtte – **Tallinna Vesi**, TEO LT, **Merko Ehitus**
- Parima aruandlusega ettevõtte – TEO LT, **Merko Ehitus**, LESTO
- Edukaim investorsuhete kvaliteedi tõstja – LITGRID, **Arco Vara**, Lietuvos Dujos
- Parimate e-investorsuhetega ettevõtte – **Tallinna Vesi**, Ventspils Nafta, TEO LT
- Parimate investorsuhetega ettevõtte professionaalsete turuosaliste hinnangul – **Tallinna Vesi**, TEO LT, Apranga
- Dekaaadi eriauhind – **Tallinna Kaubamaja Grupp**, Olainfarm, Apranga
- Parim börsiliige – **LHV Pank**, **SEB Pank**, **Swedbank**

BALTI TOP 20

 Tallinna Vesi

 TEO LT

 Merko Ehitus

 LESTO

 Apranga

 Olympic Entertainment Group

 Lietuvos Energijos Gamyba

 Nordecon

 Harju Elekter

 Klaipėdos nafta

 Ekspress Grupp

 Olainfarm

 Tallink Grupp

 Baltika

 Šiaulių bankas

 Latvijas Gāze

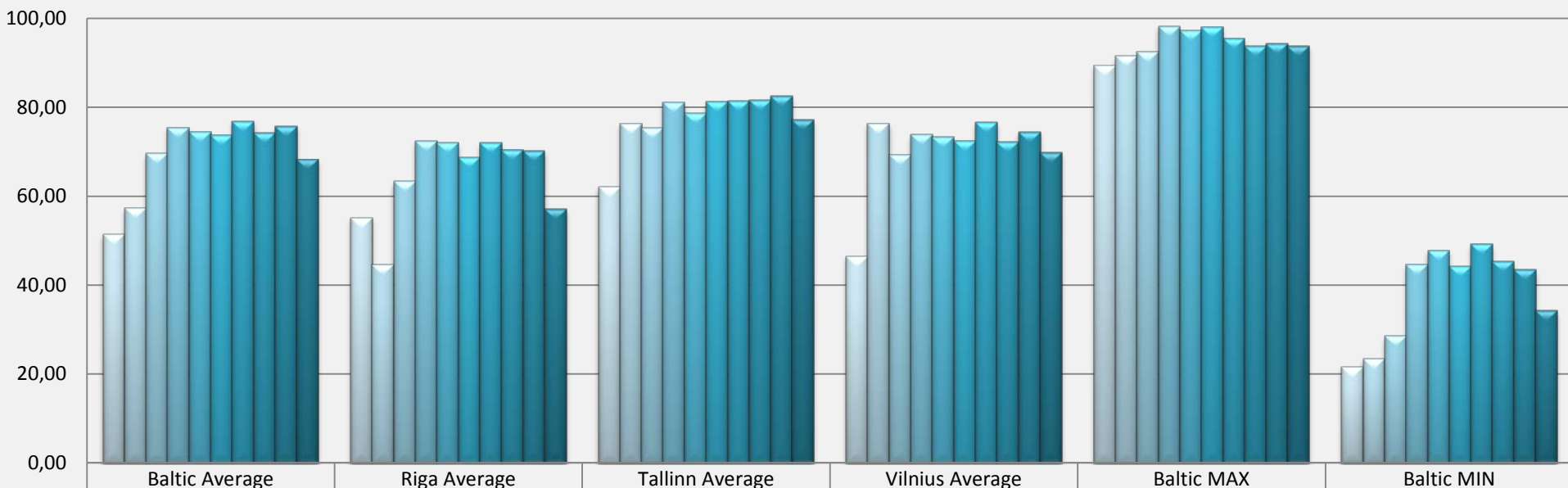
 Latvijas kuģniecība

 SAF Tehnika

 Rokiškio sūris

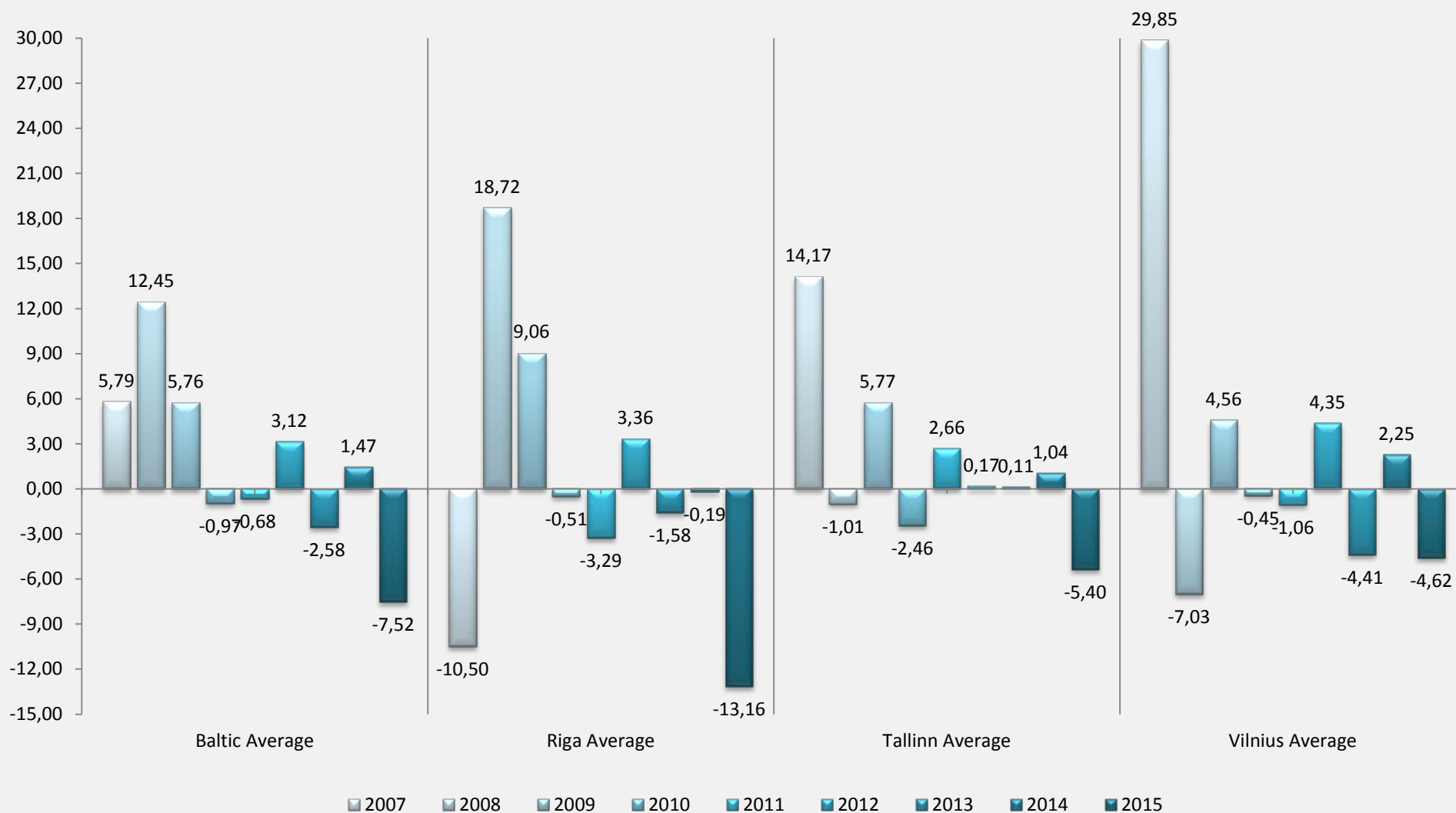
 Ventspils nafta

KESKMISED TULEMUSED 2006-2015

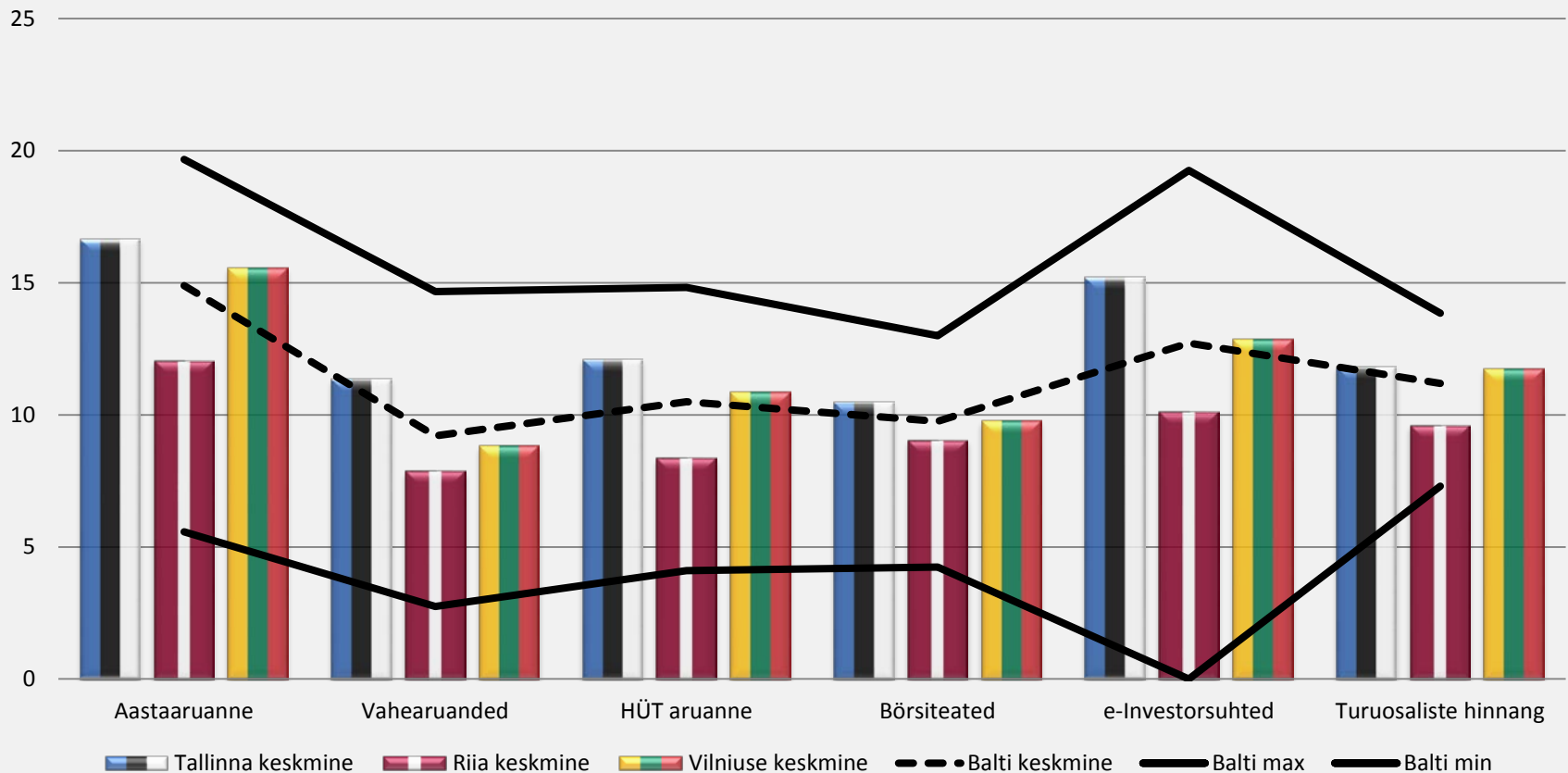

	Baltic Average	Riga Average	Tallinn Average	Vilnius Average	Baltic MAX	Baltic MIN
2006	51,42	55,19	62,15	46,47	89,29	21,57
2007	57,22	44,68	76,31	76,31	91,58	23,47
2008	69,66	63,40	75,31	69,28	92,41	28,57
2009	75,42	72,46	81,08	73,84	98,22	44,49
2010	74,45	71,95	78,62	73,39	97,19	47,79
2011	73,77	68,66	81,28	72,33	98,01	44,13
2012	76,89	72,02	81,45	76,67	95,46	49,20
2013	74,31	70,44	81,57	72,27	93,86	45,26
2014	75,78	70,25	82,61	74,52	94,38	43,42
2015	68,26	57,09	77,20	69,90	93,85	34,26

KESKMISE TULEMUSE MUUTUS 2006-2015

2015. AASTA TULEMUSED KATEGOORIALE LÕIKES

MÕTTEID MUUDATUSTEKS

- Kohtumine BIG4 tegevjuhtidega:
 - hinnata ainult neid ettevõtteid, kes seda ise soovivad
 - hindamist viivad läbi audiitorid
 - hindamisel puuduvad konkreetSED kriteeriumid, juhindutakse ühelehekeljulisest hindamisjuhendist
 - hindamine jagatud mitmeks vooruks
 - eelvoor (aruannete hindamine 3-palli skaalal – kui tõenäoliselt peetakse ettevõtte top 3 jõudmist)
 - 1. voor (eelvoor põhjal valitakse välja X arv ettevõtteid, mida vaadeldakse juba detailsemalt)
 - 2. voor (laiema ringi asjatundjate – analüütikud, investorid, börsi ja FI esindaja – kaasamine)
 - võitja valitakse 1. ja 2. vooru tulemuste summa põhjal.
- Arutelu analüütikutega (LHV ja SEB):
 - võtmesõnaks pehmete väärtuste hindamine ehk hinnata rohkem seda, kes annab avalikkusele taustainfot ning selgitab, mis seisab numbrite taga.

BALTIC CAPITAL MARKETS FORUM 2016

Sündmus:

Balti kapitalturgude foorum tähistamaks Tallinna börsi 20. sünnipäeva

Aeg: **12. mai 2016**

Koht: **Spacex Event Center** (Tallinn, Ülemiste City)

Rohkem infot: <http://bcmf2016.com/>

Täname tähelepanu eest!

Hedi Uustalu

hedi.uustalu@nasdaq.com

+372 6408 834

Alysha Daroy

alysa.daroy@nasdaq.com

+372 6408 883